

'...de sympathieke heldin WP is een aanwinst voor de Nederlandse thriller...' - TROUW

SPIEGEL BEEELD

MARTINE ☮ KAMPHUIS

WP
THRILLER

DE CRIME COMPAGNIE

MARTINE KAMPHUIS

Spiegelbeeld

DE CRIME COMPAGNIE

CRÈME DE LA CRIME

© 2016 Martine Kamphuis

Omslagontwerp: Studio 100%, www.studiohonderdprocent.nl

Boekverzorging: Michiel Niesen, ZetProducties, Haarlem

Foto Auteur: Vicky Keulen, PhotograVics.nl

Foto omslag: Getty Images

ISBN 978 94 6109 169 7

NUR 332

Meer informatie over De Crime Compagnie op www.crimecompagnie.nl

Voor Ineke, sterke collega, lieve vriendin

Het enige dat een vriend uiteindelijk voor je kan doen, is je helpen de moed niet te verliezen door je een spiegel voor te houden waarin je een nobel beeld van jezelf ziet ~ George Bernard Shaw

Vrijdag 29 augustus

Onderweg terug naar huis kan ik mijn tranen niet bedwingen. Ik vecht ertegen, ik wil niet huilen, ik wil geen verdriet, geen angst. Ik probeer mijn aandacht af te leiden door te kijken naar de grote bomen die langs de gracht staan, naar een pittoresk roeibootje dat op de werf beneden ligt, maar het helpt niet, het verdriet laat zich niet verdrijven en de angst groeit met iedere stap die ik zet. Het wordt vast beter, zeg ik tegen mezelf. Wat ik nu voel duurt niet eeuwig.

Het klinkt goed, ik geloof er alleen geen barst van.

Het stomme is dat ik me eerder deze week juist heel goed voelde. Toen dacht ik dat alles op zijn plaats begon te vallen. Waarom ben ik zo labiel?

Stop. Ik moet mezelf niet veroordelen. Na jaren twijfelen heb ik de moed gevonden om te stoppen met iets waarvan ik diep vanbinnen allang wist dat het niet deugde. Ik heb mijn oude dromen los durven laten zodat er ruimte komt voor nieuwe. De prijs die ik daarvoor betaal is onzekerheid, op alle fronten. En ik heb ook nog eens gewoon pech gehad. Als mijn appartement half zo mooi was geweest als het leek, zou ik me nu heel anders voelen.

Het is allemaal waar, ik weet dat het zo is, maar het gevoel dat ik het hopeloos verpest heb blijft.

Daar is het huis. Alles in mij verzet zich tegen het naar binnen gaan. Ik probeer te zien of er licht brandt, maar daarvoor is het buiten nog niet donker genoeg. Het maakt niet uit, die ellendelingen zijn in staat expres lampen aan te laten als ze er niet zijn, zodat ik denk dat ik ze ieder moment tegen kan komen. Dat doen ze met hun muziek ook, soms hoor ik het doorlopend, terwijl er dan

niemand op de gang verschijnt. Ze draaien het even vrolijk om, dan zijn de lichten uit en het is muisstil en net als ik me op mijn gemak begin te voelen, staan ze opeens voor me. Ik weet waar ze op uit zijn, ze willen me weg hebben.

Ze doen hun werk goed. Als het kon, zou ik ze vandaag nog hun zin geven.

‘Is er iets?’ vraagt een vriendelijke stem. Naast me staat een vrouw met een gerimpeld gezicht en blauwgrijze ogen. Ze kijkt me vragend aan. ‘U staat zo stil, ik dacht...’ Ze zwijgt en gelijk heeft ze, elk vervolg op de zin waar ze aan begonnen is zal gênant uitpakken.

Ik dwing mezelf te glimlachen. ‘Ik sta in gedachten mijn boodschappenlijst op te stellen,’ zeg ik, ‘zodat ik niets vergeet.’

‘Succes,’ zegt de vrouw. Ze glimlacht terug, alleen haar ogen doen niet mee. Ze weet dat ik lieg, maar ze gaat erin mee omdat ze anders het risico loopt meegezogen te worden in het leed van een vreemde. ‘Fijne avond,’ zegt ze nog en dan vervolgt ze haar weg.

Ik stamel een echo van haar goede wensen en loop aarzelend naar de deur. In mijn tas zoek ik naar mijn sleutelbos, maar als ik hem gevonden heb, pak ik hem niet. In plaats daarvan haal ik mijn telefoon tevoorschijn. Het voelt als een nederlaag om haar te bellen, maar dat kan me niet meer schelen. Ze heeft haar gebroken, maar ik weet dat ik op haar kan rekenen. Het enige wat me de afgelopen weken tegenhield, was mijn domme, stomme trots. Terwijl de telefoon overgaat, zoek ik naar woorden om te vragen of ik niet alleen mag komen, maar ook mag blijven. Vannacht, morgennacht, een maand, net zolang tot ik iets nieuws gevonden heb.

Ze neemt niet op.

De tranen stromen over mijn wangen. Uit angst dat een volgende voorbijganger zich over me zal ontfermen, ga ik naar binnen. Het geluid van de dichtvallende deur echoot na in de lege gang. Zo snel als ik kan ren ik de trap op, naar de eerste verdieping, waar ik met trillende handen de sleutel in de deur van mijn apparte-

ment probeer te steken. Ik voel ogen in mijn rug, maar als ik om me heen kijk in de schemerige gang, zie ik niemand. Ik probeer de sleutel om te draaien, maar het gaat niet. Hebben ze het slot veranderd? Kan ik niet meer naar binnen?

Pas bij de derde poging krijg ik door dat ik de voordeursleutel in mijn hand heb. Ik pak de juiste en dan, eindelijk, eindelijk, kan ik naar binnen. Zodra ik in mijn appartement ben, doe ik de deur dicht en leun ertegenaan. Mijn ademhaling wordt rustiger, als het goed is, ben ik hier veilig.

Voor de zekerheid kijk ik toch goed om me heen. Op de tafel ligt een opengeslagen kleurboek en een verzameling krijtjes, precies zoals we die achter hebben gelaten. Twee barbies zitten parmantig in de vensterbank, benen recht vooruit, rokjes hoog op ranke dijen. Een van de twee mist een schoentje, daar hebben we vanochtend nog naar gezocht. Ik bijt op mijn lip, het verlies van het groene schoentje maakt verdriet los dat over veel grotere dingen gaat.

Ik kan het niet. Ik kan hier niet blijven.

Weer pak ik mijn telefoon en typ met trillende vingers een berichtje. 'Ik ga naar je huis, sorry als het slecht uitkomt. Maak je geen zorgen, ik red me wel, je hoeft niet eerder thuis te komen dan je van plan was. Als je er helemaal niet bent is het ook goed.' Even aarzel ik, dan druk ik op 'verzenden'. In de slaapkamer prop ik wat schone kleren in een tas, gris de roman waar ik me alsmaar niet op kan concentreren van mijn nachtkastje en vul in de badkamer mijn toilettas.

Voor de deur naar de gang blijf ik staan. Sinds de eerste keer dat ik die ellendige kerels gezien heb, moet ik iets overwinnen voordat ik mijn appartement uitga. Dat ik negen van de tien keer ongehinderd naar buiten kan lopen, verandert daar niets aan. Op hoop van zegen doe ik de deur open. Het huis is stil, er klinken geen stemmen, geen voetstappen. Terwijl ik de sleutel omdraai, houdt het trappenhuis met mij de adem in. Dan klettert mijn sleutelbos op de vloer.

'Shit,' fluister ik. Vlug loop ik naar de trap en kijk of de gang beneden leeg is. Niemand te zien, goddank. Van buiten valt er licht door het raampje in de voordeur, de zomeravond roept. Dan, net als ik mijn voet op de bovenste tree wil zetten, maakt een donkere gedaante zich los uit de schaduwen. Een afgrijselijke gil verscheurt de stilte. Eerst denk ik dat het die ander is, maar ik ben het, mijn stembanden werken zonder opdracht. Ook mijn benen hebben een eigen wil, ik wil wegrennen, maar ze doen niets. Alleen de hand die op de trapleuning rust beweegt, die vliegt afwerend omhoog, alsof ik daarmee het naderende gevaar op afstand kan houden. De gedaante komt dichterbij, handen uitgestoken om me vast te pakken, om ik weet niet wat met me te doen.

Om me te duwen.

Het gillen houdt aan, de hele weg naar beneden. In vreemde flarden zie ik mijn omgeving, de treden van de trap, de gestukte muur, strengen van mijn eigen haar. Mijn hoofd raakt het grijs-witte marmer, een afschuwelijke pijn snijdt door mijn schedel. Het gillen stopt, het marmer is koud tegen mijn wang en als ik mijn ogen opendoe, zie ik het gladde oppervlak. Vlak bij de plint ligt iets groens – het barbieschoentje! Even ben ik blij, maar dan verschijnt er iets anders in mijn blikveld, iets donkers, dat zich alsmaar verder uitspreidt over het grijswitte marmer en dat in het avondlicht dat door het raampje naar binnen valt diep rood kleurt.

Zachte voetstappen komen de trap af. Ik probeer mijn hoofd zo te draaien dat ik mijn belager kan zien, maar weer gehoorzamen mijn spieren niet. Diegene die op me afkomt, wordt weerspiegeld in de rode plas op de vloer. Met iedere dreigende stap wordt het spiegelbeeld groter. Ik wil opstaan, wegrennen, maar het gaat niet. Zelfs gillen lukt niet meer.

Als de voetstappen stilvallen, voel ik dat iemand zich over me heen buigt. Elk moment verwacht ik handen om mijn hals, of om mijn hoofd, om dat op te tillen en met een klap op de harde vloer te laten bonken. Of misschien komt er alleen maar een hand voor

mijn mond en mijn neus. Meer is niet nodig om af te maken wat een verdieping hoger in gang is gezet.

Ik hoor iemand inademen. Uitademen. Verder gebeurt er niets. Tot er voetstappen naar de voordeur gaan. Even voel ik de koelte van de avond, dan gaat de deur weer dicht. Mijn belager verdwijnt in de schemering, vol vertrouwen dat wat boven aan de trap begonnen is, vanzelf tot een goed einde zal komen.

*

Vrijdag 18 juli

Op het allerlaatste moment twijfelde WP opnieuw of ze haar auto mee zou nemen, hoewel Joachim haar op het hart gedrukt had dat dat niet nodig was. Kon ze zeggen dat ze in de korte tijd dat ze op Terschelling was zo veel mogelijk wilde zien? Zou hij daar intrappen, of zou hij doorhebben dat het haar ging om iets anders, om de vrijheid om te kunnen gaan en staan waar ze wilde?

Joachim was niet achterlijk, hij zou haarfijn aanvoelen wat haar beweegredenen waren. WP sloot haar auto af en liep naar het havengebouw, om binnen aan te sluiten in de rij voor het loket. Terwijl ze wachtte, pakte ze haar telefoon. *Ik ga zo aan boord*, typte ze.

Nog geen minuut nadat ze het bericht verzonden had, kwam er een reactie. *Ik wacht je op de kade op!* schreef Joachim.

'Shit,' fluisterde WP. Een blond meisje van een jaar of acht dat voor haar in de rij stond, keek om. WP knipoogde.

'Kom, Esmeralda,' zei de moeder van het meisje. Ze trok haar grote roze rolkoffer mee in de richting van het loket. Het meisje had een kleinere koffer, ook roze, met een barbieplaatje erop. Het deed WP denken aan Ruth, haar petekind, die nu ook op Terschelling was. Dat zij met haar ouders op het eiland vakantie vierde, had voor WP de doorslag gegeven om Joachims uitnodiging om een weekendje te komen aan te nemen. Esther, de moeder van Ruth, was WP's oudste en beste vriendin, maar het afgelopen jaar hadden ze elkaar weinig gezien. Het zou goed zijn om elkaar in vakantiesfeer te treffen.

De roze barbiekoffer kwam in beweging, Esmeralda en haar

moeder waren aan de beurt. WP schoof achter hen aan en dacht ondertussen aan Joachim. Ze kende hem van het werk, hij was net als zij in opleiding tot GZ-psycholoog. Samen hadden ze een onderzoek gedaan naar ontgroening en daar wilden ze een artikel over schrijven. Joachim was voor tien dagen afgereisd naar Terschelling, waar zijn moeder een huisje had, en had voorgesteld dat ze er daar een paar dagen achter elkaar aan konden werken. Ondanks de paradijselijke foto's die hij van het huisje had laten zien, had WP toch gearzeld. Want ze wist dat als het aan Joachim lag, er meer zou gebeuren dan alleen maar schrijven. Wat ze niet goed wist, was of ze dat zelf ook wilde.

Esmeralda en haar moeder hadden hun kaartjes gekocht. Even keek WP nog naar de weggrijdende barbiekoffer. Ze zou vroeger een moord hebben gepleegd om met zoiets rond te mogen lopen, maar er was geen denken aan geweest dat haar ouders dat goed zouden vinden. Barbie stond voor lege commercie, barbie was nep. Dat kleine meisjes er blij van werden, deed niet ter zake.

WP stapte naar het loket, kocht een kaartje en liep naar buiten. De passagiers laadden tassen en koffers op een bagagewagen, maar haar eigen weekendtas was niet zwaar, die hield ze liever bij zich. De roze koffers lagen wel op de wagen, zusterlijk naast elkaar. WP wilde net verder lopen, toen ze zag dat iemand bij de koffers bleef staan. Een man met kort, blond haar die een onopvallend grijs jack droeg, legde zijn hand op de koffer van het meisje. Even bleef hij zo staan, zijn hand op het roze plastic, een verdrietige uitdrukking op zijn gezicht. Daarna liep hij verder, haastig, bijna verontwaardigd, alsof hij de herinnering aan zijn eigen daad uit wilde wissen. WP keek hem na. Wie was hij? Was hij Esmeralda's vader? Maar die zou toch zeker samen met zijn dochter aan boord gaan?

WP onderdrukte de neiging de man te volgen, om te kijken of hij zich bij Esmeralda en haar moeder zou voegen, of dat hij hen juist vanaf een veilige afstand in de gaten hield. Ze kende zichzelf, ze zag overal gevaar. Als ze niet uitkeek, deed ze niets anders

dan potentiële misdadigers in de gaten houden. Zo was ze altijd al geweest en haar werk als psychologe had dat alleen nog maar versterkt. De ellende was dat die neiging haar in haar privéleven meer kwaad dan goed deed. Vorig jaar was ze samen met Esther, voor een kinderfeestje van Ruth, met Ruth en tien vriendinnetjes naar een natuurspeeltuin geweest en toen had ze zich met haar achterdocht de woede van haar vriendin op de hals gehaald door zich op een vermeende pedofiel te storten. Ze zag een man die zich vreemd gedroeg, hij liep rond en sprak kinderen die alleen aan het spelen waren aan. WP was achter hem aan gegaan en had opzichtig foto's van hem gemaakt, met haar telefoon. Ze wist dat pedofielen er alles aan deden om niet op te vallen en die kennis was haar wapen. De man was inderdaad zodra hij haar bezig zag vertrokken, maar WP's triomf duurde niet lang, Esther kwam een paar minuten later woedend op haar af: er waren twee meisjes in een modderpoel gevallen, drie anderen hadden ruzie en het feestvarken, Ruth, had een grote kan limonade omgestoten terwijl WP de wereld aan het verbeteren was. Later die dag, toen het feestje voorbij was, had ze nog met de politie gebeld, maar die kon niets met haar melding. Een oplettende burger zijn was niet altijd nobel en zinvol, zoveel was duidelijk.

In de salon zag ze Esmeralda en haar moeder zitten, aan een tafeltje bij het raam. Ze vond voor zichzelf een leeg plekje, spreidde haar krant uit en legde haar jack op de bank tegenover zich en ging vervolgens naar het buffet. Even later plofte ze neer, met een dampend bekertje koffie en goede voornemens. Ze zou haar tijd op de boot gebruiken om haar aantekeningen voor het artikel door te nemen.

Ze had de stapel papier net uit haar weekendtas gehaald, toen ze werd afgeleid door een stem die haar vaag bekend voorkwam. Ze keek op en zag dat de moeder van Esmeralda een telefoon tegen haar oor hield. 'Nee, dat is niet de afspraak,' zei ze. 'Het staat allemaal op schrift, lees het na en val mij niet lastig.' Ze drukte op haar scherm en legde haar toestel op tafel.

‘Gaat het, mama?’ vroeg Esmeralda. Ze keek haar moeder met grote ogen aan.

Haar moeder legde haar hand op de hare. ‘Niks aan de hand, liefje. Ga maar lekker verder met kleuren.’

Esmeralda bleef haar moeder strak aankijken. ‘Was het papa?’

‘Nee,’ zei de moeder. ‘Het was iemand van mijn werk. Maak je geen zorgen, er is echt niets aan de hand.’

WP staarde door het raam naar de grauwe golven van de Waddenzee. De vraag die het meisje met grote ogen had gesteld, was betekenisvol. Was er een echtelijke ruzie gaande, of een moeizaam verlopende scheiding? Was de blonde man toch Esmeralda’s vader? Haar goede voornemens ten spijt maakte WP haar ogen los van het raam en keek rond. Aan de andere kant van het gangpad zat een echtpaar op leeftijd de krant te lezen. Verderop was een vader in de weer met zijn telefoon, terwijl zijn zoontje op wankele beentjes op de bank stond en probeerde zijn jasje van de kapstok te halen. Twee grote honden lagen in het gangpad, hun baasje zag niet dat een vrouw met een afgeladen dienblad er moeizaam overheen stapte. De blonde man was nergens te zien.

WP riep zichzelf tot de orde en richtte haar blik naar buiten. Een meeuw liet zich dragen door de wind, verderop op een zandbank lag iets dat misschien een zeehondje was. Terschelling was nog nergens te zien. WP pakte haar papieren die op het tafeltje lagen en begon te lezen. Het onderwerp was boeiend, het ging over de manier waarop eerstejaarsstudenten die ontgroend werden, de normen van de ouderejaars overnamen. WP trok pijlen in de tekst om verbanden aan te geven en klierde een opzet voor een inleiding in de kantlijn. Ze was zo op dreef dat ze pas merkte dat de veerboot Terschelling bijna bereikt had toen de mensen om haar heen opstonden. Ze schoof haar aantekeningen in haar tas en liep naar de rij die zich bij de deuren gevormd had. Onderweg zag ze zichzelf weerspiegeld in een met zout beslagen ruit en heel even dacht ze dat die leuke vrouw met

die wilde bos donkere krullen iemand anders was. Het was jaren geleden dat ze van de pestkoppen op school elke dag te horen had gekregen dat ze lelijk was, toch bepaalden hun woorden nog steeds hoe ze naar zichzelf keek. Zeker op momenten zoals nu, als ze niet zeker wist wat haar boven het hoofd hing. WP kamde met haar vingers haar haren en wachtte tot de rij zich in beweging zette. Ze haalde diep adem en volgde.

*

Zodra ze buiten was, hoorde ze iemand haar naam roepen. Joachim stond verderop achter een hek uitgelaten naar haar te zwaaien. Ondanks haar angst voor alles dat de komende dagen zou kunnen gebeuren, maakte haar hart een sprongetje. ‘Hoi,’ riep ze en ze zwaaide terug.

Joachim gaf haar een kus op haar wang. ‘Fijn dat je er bent! Was je reis goed?’

‘Prima,’ zei WP. Ze wilde nog iets zeggen, maar wat?

‘Deze kant op,’ zei Joachim. Hij begon te lopen. Het havenplaatsje was adembenemend, on-Nederlands mooi. Stenen huisjes met rode en zwarte daken flankerden een grote baai, smalle straatjes kronkelden omhoog, een grote, vierkante vuurtoren stak boven de huizen uit. Even dacht WP aan Ouddorp, waar ze opgegroeid was. Ze keek opzij. ‘Het is super hier,’ zei ze, omdat ze het opeens wel erg stil vond.

‘Dit is nog maar het begin,’ antwoordde Joachim. Hij was in de paar dagen dat hij hier was bruiner geworden, hij zag er goed uit. ‘Kom, er staat een fiets voor je klaar, daar.’ Hij wees naar een fietsverhuur aan de overkant van de weg. Hij stond erop dat haar weekendtas bij hem achterop ging. ‘Wil je rechtstreeks naar het huisje?’ vroeg hij. ‘Of wil je meteen iets van het eiland zien?’

‘Dat laatste,’ zei WP, deels omdat ze inderdaad graag het eiland wilde zien, maar toch ook omdat ze opzag tegen de intimiteit van het samenzijn in een klein huisje.

‘Deze kant op,’ zei Joachim en hij wees naar rechts. Ze volgden de weg die langs de haven leidde. Onder aan de Waddenzeedijk reden ze achter elkaar met het oog op tegenliggers.

‘Kijk, het wordt eb,’ riep Joachim over zijn schouder. Stukken zand vielen droog, de zilte geur van zeewier prikkelde WP’s neus. Vogels pikten in het natte zand, op zoek naar wormen of oesters. In geulen tussen de zandbanken glinsterde water. Voor haar week Joachim naar links. ‘Kom je naast me rijden?’ vroeg hij. ‘Hier kan het!’

‘Het is echt prachtig, Joachim,’ zei ze toen ze naast hem was. Had ze dat niet net ook al gezegd?

‘Ik ben gek op dit eiland,’ zei Joachim. ‘Ik kom er al jaren, een paar keer per jaar.’

Natuurlijk, dacht WP opgelucht. Ze moest doen wat ze haar sociaal fobische cliënten aanraadde. Vragen stellen, de ander laten praten over dingen waar die enthousiast over was, dan ging het vanzelf. ‘Heeft je moeder het huisje hier al lang?’ vroeg ze.

‘Vanaf mijn achtste. Ze heeft het gekocht na... toen ze door omstandigheden een hoop geld kreeg. We gingen er eigenlijk alle vakanties heen. Het was ons tweede thuis. Ik had een aantal eilandvrienden, met sommige trek ik nog steeds op.’

‘Wat bijzonder,’ zei WP. Hoewel ze nieuwsgierig was naar de reden dat Joachims moeder opeens aan een grote hoeveelheid geld was gekomen, vroeg ze daar niet naar. ‘Wat vind je het mooiste hier?’

‘Wat is dit, een interview?’ grapte Joachim.

WP bloosde. ‘Mag ik geen belangstelling tonen?’ vroeg ze zogenaamd verontwaardigd.

‘Ja hoor,’ zei Joachim. ‘Jij mag bijna alles.’

*

Een uur nadat ze voor het eerst voet op het eiland had gezet, voelde het alsof ze er al dagen was. Toen ze van de dijk afgin-

gen, had Joachim haar de ruïne van een oud kerkje laten zien. Het lag op een terp, omgeven door verweerde grafstenen. Joachim vertelde over de geschiedenis van het bijbehorende dorpje, dat in vroegere tijden aanvallen van de watergeuzen had moeten doorstaan. Ze fietsten door een bos, waar de restanten van een Duitse stelling uit de Tweede Wereldoorlog lagen; een indrukwekkende hoeveelheid bunkers die men in korte tijd had weten te bouwen. Joachim vertelde dat er ook elders op het eiland bunkers verborgen lagen onder het zand. ‘Het eiland was strategisch van belang,’ zei hij. ‘De Duitsers wilden goed voorbereid zijn op een eventuele invasie over zee.’

‘Misschien moet je een boek schrijven over de geschiedenis van het eiland,’ zei WP.

Joachim bloosde. ‘Praat ik te veel?’ vroeg hij.

Trut, zei WP in gedachten tegen zichzelf. ‘Nee,’ zei ze. ‘Ik plaagde je. Het is leuk om je te horen vertellen.’

‘O,’ zei Joachim. ‘Oké.’ Hij keek beduusd om zich heen, naar de cementen kolossen die zich tussen de bomen schuilhielden. ‘We hebben het hier wel gezien, denk ik?’

Ze fietsten verder, door het bos, over een weg die breed genoeg was om tegenliggers ongehinderd te kunnen passeren. De hoge naaldbomen leken pilaren, ze waren alleen bovenin groen waardoor het leek alsof het zuilen waren. Er heerste een bijna plechtige rust. ‘Het is net of we door een of andere heilige plek rijden,’ zei WP.

‘Mooi hè?’ antwoordde Joachim. Iets aan zijn stem ontroerde WP. Hij was ook zenuwachtig, wist ze opeens.

Om hem op zijn gemak te stellen, of misschien ook wel een beetje voor zichzelf, ging ze verder op de vertrouwde weg. ‘Hoe was het voor de bevolking toen de Duitsers het eiland bezetten?’ vroeg ze en terwijl Joachim haar vraag met veel details beantwoordde, durfde ze daar, op de onverharde weg door het bos, even gewoon blij om te zijn.